

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Релігієзнавство»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-наукова програма: Для усіх освітніх програм.

Спеціалізація (за наявності): Для усіх спеціалізацій.

Спеціальність: Для усіх спеціальностей.

Галузь знань: Для усіх галузей знань.

Форма навчання: денна, заочна.

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “25” червня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Релігієзнавство
Освітня програма	Для усіх освітніх програм.
Спеціалізація (за наявності)	Для усіх спеціалізацій.
Спеціальність	Для усіх спеціальностей.
Галузь знань	Для усіх галузей знань.
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	вибіркова
Курс / семестр	тривалість: один семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/1278

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу: формування системних знань про релігію як духовно-культурний феномен, що має вплив на людину і суспільство; про закономірності розвитку релігій, конфесій, функціонування релігійних організацій.
Компетентності: - Здатність вчитися самостійно й автономно, розробляти власну траєкторію саморозвитку упродовж навчання в університеті та усього життя, оцінювати прогрес і результати навчання. - Здатність до впевненого, а водночас критичного використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, обробки, аналізу, верифікації інформації з різноманітних джерел.
Програмні результати навчання : - Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом дисципліни, хронологією та науковою періодизацією. - Здатність усвідомлювати та інтерпретувати вивчене, аналізувати і систематизувати,

порівнювати і формувати й науково аргументувати власну позицію, брати активну участь у дискусіях.

- Здатність застосовувати знання, уміння і навички із дисциплін фундаментальної і професійної підготовки у практичній діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Форми роботи. Види роботи.
1	Релігієзнавство як наука. Релігія - духовний феномен і предмет дослідження релігієзнавства. Релігія в житті людини і суспільства.	Розуміти актуальність релігієзнавчого світогляду. Знати релігієзнавчі принципи, керуватись ними у повсякденному житті. Орієнтуватись на джерельну базу й ресурси вивчення релігієзнавства. Розуміти сутність і структуру релігії. Вказувати роль релігії для людини і суспільства. Знати основну класифікацію релігій. Розуміти тези, поняття, проблеми: - Релігія і умови сьогодення; - Духовність в житті людини і суспільства. - Релігійність та її особливості. - Релігійна віра: значення для віруючого. - Способи захисту (відстоювання) релігійної віри. - Молитва - вияв спілкування людини з Богом; значення для людини. - Богослужіння, жертвопринесення в системі релігійної обрядовості. Релігійні символи. - Релігійне навчання в конфесійних організаціях і в школі: проблеми і перспективи. - Атеїзм як вид світогляду. Секуляризація. Релігійний (теологічний) світогляд. Формувати власний релігієзнавчий світогляд та належне сприйняття людей з різною релігійно-конфесійною приналежністю.	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).
2	Політеїстичні та монотеїстичні національні релігії. Юдаїзм – національна монотеїстична релігія.	Називати та розрізняти національні релігії; вказувати особливості їх віровчення, обрядовості: -Індуїзм – національна релігія Індії. Інші національні релігії Індії (індуїзм; джайнізм, сикхізм). - Конфуціанство - національна релігія Китаю. - Синтоїзм – національна релігія Японії (синтоїзм). - Національні релігії Ірану (зороастризм). - Поняття «авраамічні релігії».	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації.

		- Юдаїзм – монотеїстична національна релігія. - Основи віровчення юдаїзму. Свята і обряди юдаїзму. Напрями, течії юдаїзму. Юдаїзм на сучасному етапі. Розрізняти поняття: «язичництво» і «неоязичництво».	Тести).
3	Буддизм – світова релігія: особливості віровчення й обряду.	Знати: - час виникнення і етапи розвитку буддизму; - основи релігійно-філософського вчення Сідхартхи Гаутами; - джерела віровчення буддизму; - морально-етичні настанови буддизму; - напрями і течії буддизму; ламаїзм. Називати загальні особливості культу і обрядовості у буддизмі; особливості становища буддизму у сучасному світі (зокрема, в Україні).	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).
4	Християнство – світова релігія: особливості віровчення й обряду.	Знати: - виникнення та основні етапи розвитку християнства; - основні догмати віровчення християн. Розуміти, що означає «Нікео-Константинопольський символ віри». Сформувати основні знання про Біблію: її структуру, переклади українською мовою. Особливості морально-етичного вчення Нового Завіту. Називати християнські таїнства та обряд.	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).
5-7	Напрями християнства. Православ'я. Католицизм. Протестантизм.	Знати основні напрями християнства, диференціювати їх. Вселенське православ'я: місце у християнстві. Структура Вселенського православ'я. Основні етапи розвитку православ'я в Україні. Базові проблеми і тенденції розвитку православ'я в Україні. Ватикан – адміністративний центр католицизму. Особливості католицького віровчення й обряду. Меса у католицизмі. Монашество, чернечі ордени у католицизмі. Католицькі святі. Феномен «чудотворні ікони, чудотворні місця». Соціальна активність католицької церкви. Етапи історії РКЦ в Україні. Ключові етапи історії УГКЦ в Україні. Виникнення протестантизму. Спільні ознаки віровчення і культу в протестантських організаціях. Ранній протестантизм. Пізній протестантизм. Напрями розвитку протестантизму в Україні: лютеранство, баптизм, адвентизм, Єговізм. Соціальна активність протестантських організацій.	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).

8	Іслам – світова релігія: особливості віровчення й обряду.	Знання про час виникнення ісламу, етапи розвитку; сучасний етап розвитку ісламу. Основи віровчення, традиції і звичаї в ісламі. Обрядовість ісламу. Українські мусульмани: традиції і сучасність. Іслам й ісламізм: диференціація понять. Етика та етикет мусульман. Свята та обряди в ісламі. Іслам як спосіб життя мусульман. Актуальні питання повсякденного життя мусульман.	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).
9-10	Актуальні релігієзнавчі питання.	Помічати, аналізувати, виокремлювати, досліджувати актуальні релігієзнавчі питання, проблеми, теми, що мають місце в повсякденному житті сучасності.	Лекція Семінар (усні відповіді, есе, презентації. Тести).

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	50
Тестовий контроль знань (до семінару)	50
КСР	-
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

[illegible]

Семінарські заняття		+		+		+		+		+		+		+		+	+	50
Тестовий контроль знань			+		+		+		+		+		+		+			50
КСР																	+	-

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Комп'ютери, гаджети, доступ до інтернет-мережі.
Література: • Барабаш О. В., Качурова С. В., Титов В. Д. Релігієзнавство. Підручник для студентів юридичних спеціальностей вищих навчальних закладів / За ред. проф. В. Д. Титова. — Х., 2004. — 272 с. / Режим доступу: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/KNIGI_2009/Religa_2004.pdf • Кучера Т. М. Релігієзнавство [Електронний ресурс] : навчальний посібник / Т. М. Кучера — К. : КНЕУ, 2016. — 95 с. // https://core.ac.uk/download/pdf/197270159.pdf • Закон України про свободу совісті та релігійні організації № 987-ХІІ / Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/987-12#Text • Релігієзнавство: Навчальний посібник. 2-ге вид. / За ред. Мозгового Л. І., Бучми О. В. — К., 2008. — 264 с. / Режим доступу: http://194.44.152.155/elib/local/sk758151.pdf • Опанасюк В. В. Історія світових релігій. Формування догматики та культу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. — Суми : СумДУ, 2013. — 110 с. // https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/30587/3/History_of_religions.pdf;jsessionid=1E5802B700C31EADD02CE2699DBC34D • Релігієзнавство: Навчально-методичний посібник / Н. І. Гончарова. — Одеса, 2017. — 116 с. // Режим доступу: http://dspace.oduvs.edu.ua/bitstream/123456789/672/1/Honcharova%20Religious%20studies.pdf • Релігійно-інформаційна служба України // https://risu.ua/ • Стоцький Я. В. Релігієзнавчий словник і хронологія найважливіших дат з історії релігій до курсу «Релігієзнавство». — Тернопіль, 2011. — 56 с. / Режим доступу: http://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/123456789/20566/1/slovnnyk.pdf • Шевченко В. М. Словник-довідник з релігієзнавства. — К. : Наук. думка, 2004. — 560 с.	

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства. Аудиторія 503; тел.: 59-60-15 Ел. адреса кафедри: kfsr@pnu.edu.ua Сайт кафедри: https://kfsr.pnu.edu.ua/
Викладач	Білоус Світлана Іванівна
Контактна інформація викладача:	svitlana.bilous@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	повага до всіх учасників освітнього процесу; сприйняття й толерантність до представників різних світоглядів; забороняється плагіат у підготовці і представленні робіт;
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропущених занять через опрацювання матеріалів лекцій, рекомендованої літератури.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Дозволяється, але у зв'язку з поважної причини, підтвердженої документально.
Невідповідна поведінка під час заняття	- забороняється зневага до когось з учасників освітнього процесу; - забороняється некоректні вислови, агресивні прояви поведінки.
Додаткові бали	участь у студентських конференціях з дисципліни: 10 б.

Викладач: Білоус Світлана Іванівна